



STATUT A JEDNACÍ ŘÁD

KOMISE PRO ETIKU VE VÝZKUMU

Jednací řád Komise pro etiku ve výzkumu Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., je vnitřním předpisem Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.

Role a pozice v něm uvedené jsou myšleny jak v mužském, tak ženském rodě.

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Komise pro etiku ve výzkumu Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., (dále jen „Komise“) je poradním orgánem ředitele Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., (dále jen „SOÚ“).
2. Komise je zřízena, aby v souladu s platnými právními předpisy České republiky a Evropské unie, vnitřními předpisy SOÚ, platným Etickým kodexem výzkumných pracovníků v Akademii věd České republiky a oborovými etickými kodexy posuzovala etickou přípustnost těch projektů výzkumů, výzkumných aktivit a výzkumných postupů a nástrojů (dále jen „výzkum“) řešených SOÚ, které posouzení vyžadují. Hlavním cílem je zajištění ochrany práv osob, které jsou předmětem výzkumů, a dodržování etických zásad vědeckého výzkumu. Komise může být vyzvána ředitelem SOÚ k vyjádření stanoviska k různým etickým aspektům výzkumu SOÚ, případně tak může Komise učinit z vlastní iniciativy.
3. Komise má pět až devět členů, které po projednání návrhu Radou instituce jmenuje ředitel SOÚ. Mandát člena Komise je dvouletý nebo čtyřletý. Členství v Komisi zaniká po uplynutí doby jmenování, odstoupením člena na vlastní žádost nebo odvoláním člena ředitelem SOÚ.
4. Ředitel SOÚ jmenuje předsedu Komise a pověří tajemníka Komise, který zajišťuje technicko-administrativní činnost. Tajemník není řádným členem Komise a nemá hlasovací pravomoc.
5. Komise si ze svých členů volí místopředsedu Komise.
6. Členové a tajemník Komise jsou vázáni mlčenlivostí.

Článek 2

Jednání Komise pro etiku ve výzkumu

1. Jednání Komise je vyhlašováno předsedou Komise a koná se zpravidla pětkrát za kalendářní rok. Termíny jednání oznamuje předseda nebo tajemník Komise prostřednictvím elektronické komunikace všem osobám zaměstnaným v SOÚ.
2. Agendu jednání připravuje předseda Komise ve spolupráci s tajemníkem Komise.
3. Jednání Komise řídí její předseda. V době nepřítomnosti předsedy řídí jednání Komise místopředseda, případně předsedou pověřený jiný člen Komise.

4. Členové Komise mají povinnost účastnit se prezenčně nebo on-line jednání Komise a aktivně se podílet na její činnosti. Účast na jednání Komise je stvrzena prezenční listinou.
5. Jednání Komise jsou neveřejná. Právo účasti na jednání Komise má ředitel SOÚ (ne však hlasovací právo) a předkladatel posuzovaného výzkumu, jehož právo účasti je omezené pouze na projednání výzkumu, neúčastní se rozhodování o výsledku posouzení výzkumu.
6. Komise může za účelem vyjádření odborného stanoviska přizvat další osoby. Tyto osoby nemají hlasovací právo a účastní se pouze těch částí jednání, které určí předseda komise.
7. Členové Komise mají povinnost deklarovat možný střet zájmů, ke kterému by mohlo dojít v souvislosti s činností Komise. Člen, který deklaroval střet zájmů, se smí účastnit projednávání daného podání, pozbývá však pro tento případ hlasovací právo. Za možný střet zájmů se považuje zejména, pokud:
 - a) je člen Komise jedním z řešitelů posuzovaného výzkumu,
 - b) má člen Komise na řešitele posuzovaného výzkumu vazby, které by mohly ovlivnit jeho nezávislost,
 - c) člen Komise podává výzkumný projekt, který je vůči posuzovanému výzkumu v probíhající grantové soutěži konkurenčním.
8. Komise je způsobilá jednat, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů.
9. Komise se vyjadřuje k realizaci výzkumů předkládaných k posouzení před započítáním jejich řešení. Požádat o dodatečné posouzení již ukončeného nebo probíhajícího výzkumu je možné pouze na základě odůvodněné žádosti, přičemž takové žádosti nemusí být Komisí vyhověno.
10. Jednotlivá podání může Komise projednávat a hlasovat o nich per-rollam bez nutnosti svolávat osobní jednání. Podmínky jednání a hlasování per-rollam stanoví předseda Komise.
11. Každému jednání Komise je přiřazeno číslo jednací a je z něj pořízen písemný zápis.

Článek 3

Průběh projednání žádosti o posouzení výzkumu

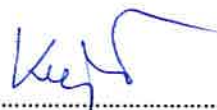
1. O potřebě posouzení výzkumu Komisí rozhoduje pracovník SOÚ odpovědný za daný výzkum, který podává žádost o posouzení prostřednictvím formuláře „Nový záznam o připravovaném výzkumu“, a to nejpozději deset pracovních dnů před vyhlášeným termínem jednání.
2. Žádost o posouzení se podává v českém nebo anglickém jazyce.
3. Součástí žádosti o posouzení výzkumu jsou příslušné povinné přílohy, a to: informace o zpracování osobních údajů a souhlas s jejich zpracováním, informovaný souhlas s účastí na výzkumu, návrh dotazníku nebo podrobnosti o jeho obsahu pro posuzovaný kvantitativní výzkum, resp. okruh témat pro posuzovaný kvalitativní výzkum, smlouvy o spolupráci s třetími stranami, dohoda o zpracování osobních údajů třetí stranou, informovaný souhlas pro rodiče u výzkumu pro nezletilé osoby atd.

4. Komise při jednání o posouzení výzkumu usiluje o dosažení jednomyslné shody na výsledku posouzení, pakliže ta není možná, předseda rozhodne o hlasování, kterého se mají právo zúčastnit všichni členové Komise s hlasovacím právem k danému podání. K přijetí usnesení hlasováním je třeba souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny všech hlasujících členů. Na návrh kteréhokoli člena může Komise hlasovat tajně.
5. Komise si v průběhu projednávání konkrétního podání může od předkladatele vyžádat doplnění či úpravy podkladů k posouzení. Splnění těchto dodatečných požadavků je posuzováno členy Komise individuálně a o jejich naplnění a následném výsledku posouzení je rozhodnuto per-rollam.
6. Komise vydává k posuzovaným výzkumům písemná stanoviska. Usnesení Komise je do pěti pracovních dní od jednání Komise doručeno v listinné i elektronické podobě předkladateli výzkumu. Součástí dokumentu je informace o účasti členů Komise na posouzení a účasti na jednání, resp. hlasování. Dokument je vyhotoven ve dvou stejnopisech a podepsán předsedou nebo místopředsedou Komise. Jeden ze stejnopisů je uložen na sekretariátu SOÚ.
7. Posouzení výzkumu je omezeno na konkrétní podobu dodaných podkladů k posouzení a jeho účinnost zaniká v případě, že v průběhu řešení výzkumu dojde k zásadním změnám, které jsou v rozporu s posuzovanými skutečnostmi a etickými zásadami vědeckého výzkumu.

Článek 4 Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou dodržování tohoto předpisu je pověřen předseda Komise.
2. Tento předpis nabývá platnosti dnem podpisu.
3. Tento předpis nabývá účinnosti dnem 2. 5. 2024.

V Praze dne 23. 4. 2024



Mgr. Jindřich Krejčí, Ph.D.
ředitel Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.